

Een aantal exemplaren van *Silene dichotoma* vonden wij ook daar in de buurt.

Omtrent de juistheid der determinatie bestaat geen twijfel, aangezien die, met name de determinatie van *Silene dichotoma*, bevestigd is door den heer Vuyck te Dordrecht.

Arnhem, Oct. '98.

A. PULLE,
Pharm. stud.

Deze week heb ik in onzen schooltuin aan 'n maïsplant hetzelfde verschijnsel opgemerkt, als de heer ten Napel te Haarlem. Ik dacht, dat zoo iets meer zou voorkomen en lette er verder niet meer op, tot ik het berichtje in *De Levende Natuur* las. De kolf is zoowat 10 cM. lang. Er zitten verscheidene korrels in. De schutbladeren ontbreken.

Deventer, 22 October '98.

W. L. VAROSSIEAN Jz.

Nog een vindplaats van de Bijen-Orchis.

„Nooit heb ik zoo'n keurig plantje gezien,” schreef de heer Schelten in de 7e afl., die een Bijen-Orchis tusschen het gras, dicht bij een miniaturbeekje vond. Hetzelfde ondervonden wij, maar boven op duin, in een grazig gedeelte; daar stond waarlijk weer zoo'n bloem, die wij dadelijk uit de teekening herkenden. Net als een geel leeuwenbekje waren de bloemen, maar doorschijnend rozerood, vier aan een stengel. Zij prijkte daar alleen.

En nu komt 't betrekkelijk treurige van onze ontmoeting. Wij plukken maar zelden een bloem, als 't een zeldzame is, alleen als er meer exemplaren van in de buurt zijn. Half onwillig gingen wij dus door, maar kregen toch, om onzen patroon, die zooveel van bloemen houdt, een plezier te doen, vrijmoedigheid, dit schoone exemplaar voor hem te plukken. Maar 't speet ons later, omdat 't de eenige was geweest. Maar den knol lieten wij natuurlijk zitten.

Wat schoone bloem voor ons duin! Recht gezegd. Zij stond juist op 't hooge duin, achter het huis van den ingenieur, die zijn huis heeft aan de zee, bij de eerste zee-sluis van het Haagsche Ververschingskanaal. Daar hopen we haar weer te zien.

JOHAN DE VLETTER.

J. DE VL. Zet daar eens een bordje bij met duidelijk opschrift:

„Verzoeken niet te plukken!”

en laten we zien of 't helpt; dan zullen wij 't verder toepassen. Zoo niet, dan is dit de laatste nauwkeurige opgave van een vindplaats in ons tijdschrift.

W. L. W. te Hees. De ornithologische overzichten van Albarda zijn verschenen in 't Tijdschrift van de *Nederlandse Dierkundige Vereeniging*.

Wilde konijnen.

Wie van de lezers van *De Levende Natuur* wil mij een handleiding noemen voor 't kweken van wilde konijnen?

W. C. MEES.

Over plantenverstand.

Dezer dagen ontmoette ik de volgende passage in een Engelsch boekje van L. Edger. M. A. over Australië en Nieuw-Zeeland.

..... hier leeft een klein plantje dat een merkwaardige gave bezit, om te onderscheiden (power of discrimination). Het groeit op boomen en wanneer de zaden rijp zijn, worden ze door de moederplant de wereld ingezonden; sommige komen op boomen of takken terecht, waar zij wortel trachten te schieten. Maar — indien 't plekje, waar het zaadje neer kwam, niet de geschikte grondstoffen bevat voor de nietige wortels om de plant er mee te voeden, duikelt het om en onderzoekt het plekje er naast. Is dat nog geen goed hoekje, dan duikelt het nog eens, nog eens, tot het eindelijk op een plekje komt, dat geschikt is, daar wortelt het en een nieuwe plant groeit op en rijpt. . . .

Is u dit plantje bekend? En zoudt u mij wellicht aan kunnen geven, waar een nadere beschrijving en afbeelding daarvan te vinden is? De auteur geeft noch naam, noch nadere bijzonderheden; 't onderwerp, waarin bovenstaand

ingelascht is, als een soort bewijs van bewustzijn bij planten, handelde niet over botanie.

Den Haag.

E. L. A. VAN VLIET DUMANS.

Misschien heeft uw auteur bedoeld *Tillandsia*, een tropische Bromeliacee. Deze heeft kleine, zeer lichte en langwerpige zaden, welke aan hun onderzijde een haarkroontje dragen, dat met een draadje of steeltje aan 't zaad is verbonden; 't zaadje lijkt wel op de bekende vruchtjes van de paardebloem (pluisjes, kaarsjes), want al draagt 't de haarkroon aan de onderzijde, het „vliegt” of drijft op de lucht met zijn pluis naar boven. Dit pluis nu dient het zaad, behalve als vlieg-apparaat tevens als middel ter bevestiging of vasthaking aan een geschikte kiemplaats. Belandt het op een te harde of te droge plek van een boomstam, dan blijft 't daar maar een oogenblik zitten; ten gevolge van de lichteheid van 't zaad en van de vliegmaschine kan 't minste windje het zaadje een eindje verder op de stam doen verhuizen, tot het pluis op een vochtige en zachte plek terecht komt, daar vasthaakt of kleeft, en zoo 't zaadje heeft thuisgebracht; want er zit allicht wat humus in die spleet van de schors.

Een auteur, die geen botanicus is, en de uwe ken ik niet als zoodanig, zal allicht met wat phantasie aan duikelen en aan planten-verstand of bewustzijn gaan denken. Dat planten gevoel hebben, is niet onmogelijk; maar overleg te onderstellen en van planten-bewustzijn te gaan spreken, is wat al te kras; al lijkt 't er soms wel eens op door de wonderlijke inrichting van de natuur.

Ik noemde u *Tillandsia*, omdat de beschrijving mij aan dit plantje deed denken, maar 't is zeer wel mogelijk, dat een andere plant bedoeld is, die ik niet ken. Een onzer lezers kan u misschien beter inlichten. Beschrijving van *Tillandsia* vindt u o. a. in Ludwig's *Biologie*, in die van Knuth en een teekening van de opengesproongen vrucht met de „zoekende” zaden in Kerner's *Pflanzenleben*, deel II blz. 798.

H.

Over spinnen.

Naar aanleiding van het artikel „Een nog niet opgelost vraagstuk” in de *Levende Natuur* No. 4 kan ik u het volgende melden.

Verleden jaar zag ik boven het nog niet vastgetreden kiezelpad in mijn tuin het web van eene kruisspin gespannen, waaraan een kiezelsteentje hing. Daar ik wel eens zoo iets gelezen, doch nimmer gezien had, trok dat verschijnsel mijne bijzondere aandacht en ik riep mijne vrouw om er getuige van te zijn. Toen ik echter met haar bij het web terug kwam, hing het steentje niet meer, maar rustte bij de anderen op den grond. Ik bleef toezien en ontdekte, dat telkens als het web door den wind werd bewogen, het steentje werd opgelicht en aan den draad zweefde. Ik begreep toen terstond dat het hangende steentje een louter toeval was en acht de verklaring, die Mc. Cook van het verschijnsel geeft, volkomen juist. Het is toch duidelijk, dat als de draad c e in fig. 1 van uw artikel in e aan een los voorwerpje wordt bevestigd, dat opgelicht en dus hangende moet worden, zoodra de draad c e door den draad h g wordt gespannen, en in verband met de rekbaarheid van den draad zal het meer of minder hoog opgelicht worden, naarmate het lichter of zwaarder is. Het vraagstuk is naar het mij voorkomt volkomen opgelost, zoodra de ondervinding, zooals ik vermoed, zal bewijzen, dat het hangende lichaampje steeds zeer weinig boven den grond is verheven en wel iets meer of minder naar verhouding zijner zwaarte. Het hooger boven den grond hangen zoude alleen dan mogelijk wezen, als het, op het oogenblik, dat de draad er aan bevestigd werd, op een tuintafeltje of ander voorwerp had gelegen, dat later was verplaatst.

Er is echter iets anders, waaromtrent ik mij geen goed begrip kan vormen, n.l. de kleverigheid der draden. Dat deze eenigszins kleverig moeten wezen, bewijst de omstandigheid, dat draad a b fig. 1 zich daardoor in b vasthecht; doch ik kan niet goed aannemen, dat de kleverigheid van den draad zóó groot is, dat zij een steentje hangende kan houden. Ook bevreemdt het mij, dat de spin bij het loopen langs en over de draden met de pooten er niet aan blijft kleven, tenzij die kleverigheid ophoudt, kort nadat de draad de spintepels heeft verlaten en aan de lucht is blootgesteld. Ik ben geneigd te gelooven, dat de spin een zekere kleefstof